

Bài 12

TRANG TRÍ NHÀ Ở BẰNG CÂY CẢNH VÀ HOA (2 tiết)

I - MỤC TIÊU BÀI HỌC

Thông qua bài học, HS :

- Biết được ý nghĩa của cây cảnh, hoa trong trang trí nhà ở. Một số loại cây cảnh, hoa dùng trong trang trí.
- Lựa chọn được cây cảnh, hoa phù hợp với ngôi nhà và điều kiện kinh tế của gia đình, đạt yêu cầu thẩm mĩ.
- Có ý thức chăm sóc và bảo vệ môi trường xung quanh.

II - NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Gợi ý phân bố bài giảng

Tiết 1 : I - Ý nghĩa của cây cảnh và hoa trong trang trí nhà ở
II - Một số loại cây cảnh và hoa dùng trong trang trí nhà ở
1. Cây cảnh

Tiết 2 : II (tiếp theo) 2. Hoa

2. Những điều cần lưu ý

GV cần sử dụng phối hợp nhiều phương pháp dạy học, đặc biệt là phương pháp vấn đáp, trực quan để HS hứng thú học tập và vận dụng phù hợp với điều kiện thực tế.

III - GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Chuẩn bị

1.1. Chuẩn bị nội dung : sưu tầm sách tham khảo về hoa, cây cảnh.

1.2. Đồ dùng dạy học

- Tranh ảnh do GV và HS sưu tầm về cây cảnh và hoa
- Một số mẫu hoa (hoa tươi, hoa khô, hoa giả).

2. Các hoạt động dạy học

2.1. Giới thiệu bài

Kiểm tra kiến thức bài cũ có liên quan để chuyển tiếp sang bài mới.

Câu hỏi : *Để làm đẹp cho nhà ở người ta thường sử dụng những đồ vật gì ?*

HS trả lời theo nội dung bài 11. GV nhận xét, bổ sung và giới thiệu : *Cây cảnh và hoa ngày càng được sử dụng nhiều để trang trí ở trong nhà và ngoài nhà.*

2.2. Hoạt động 1 - Tìm hiểu ý nghĩa của cây cảnh và hoa trong trang trí nhà ở

Gợi ý để HS nói những hiểu biết của mình.

a) Làm cho con người cảm thấy gần gũi hơn với thiên nhiên, làm cho căn phòng đẹp và mát mẻ hơn.

b) Cây cảnh góp phần làm sạch không khí.

HS giải thích : Cây xanh, nhờ có chất diệp lục, dưới ánh sáng mặt trời đã hút CO₂, H₂O và nhả O₂ làm sạch không khí.

c) Công việc trồng hoa, cây cảnh và cắm hoa có ích lợi gì ?

GV hướng dẫn HS trả lời theo nội dung SGK.

GV gợi ý HS liên hệ thực tế về việc trồng cây cảnh, dùng hoa để trang trí nhà ở và giải thích tác hại của việc đặt nhiều cây xanh và hoa trong phòng ngủ đóng kín vào ban đêm (ban đêm, cây và hoa hút O₂ và nhả CO₂, có thể gây ngộ độc cho con người vì trong phòng kín có quá nhiều CO₂ và thiếu O₂).

2.3. Hoạt động 2 - Tìm hiểu một số loại cây cảnh và vị trí trang trí

1. CÂY CẢNH

a) Một số loại cây cảnh thông dụng

- GV, gợi ý HS quan sát tranh ảnh và hình 2.14 SGK để nêu tên một số loại cây cảnh thông dụng.

GV ghi lên bảng ý kiến của HS thành 3 nhóm : cây có hoa, cây thường chỉ có lá, cây leo.

GV giúp HS kết luận : cây cảnh rất đa dạng, phong phú. Ngoài những cây thông dụng, mỗi vùng miền có những cây cảnh đặc trưng.

b) Vị trí trang trí cây cảnh : Có thể đặt chậu cây cảnh ở những vị trí nào trong nhà ? HS trả lời, GV ghi ý kiến của HS lên góc bảng.

- Ở ngoài nhà : chậu cây cảnh để trước cửa nhà, đặt trên bờ tường dẫn vào nhà, ở tiền sảnh... (h.2.15a. SGK).

- Trong phòng : đặt ở góc tường, ở phía ngoài cửa ra vào, treo trên cửa sổ... (h.2.15b. SGK).

GV nêu vấn đề : Để có hiệu quả trang trí cần chú ý những điều gì ?

- Cây phải phù hợp với chậu về kích thước và hình dáng.

Ví dụ :

+ Cây có dáng thanh, cao như trúc Nhật Bản phải trồng trong chậu có bể rộng vừa phải và cũng có dáng cao.

+ Cây bách tán có thân cao và tán rộng phù hợp với chậu thấp, miệng rộng.

- Chậu cây phải phù hợp với vị trí cần trang trí (SGK).

GV gợi ý HS nêu thêm ví dụ ngoài SGK như :

- + Cây đặt ở cửa sổ : chậu và cây thấp, cao khoảng 0,4m.
- + Cây treo trên cửa sổ, trên tường... phải là loại cây leo, mềm mại (vạn niên thanh, phong lan...).

c) **Chăm sóc cây cảnh**

Cây cảnh là thực vật sống nên vẫn cần ánh sáng để sinh trưởng và phát triển. Mặc dù cây cảnh chịu được ánh sáng tán xạ hay bóng râm, vẫn cần đặt cây ở các vị trí thích hợp vừa làm đẹp cho căn phòng, vừa có ánh sáng chiếu vào như ở cửa ra vào, cửa sổ... Sau một thời gian phải đưa cây ra ngoài trời và đổi cây khác vào.

GV gợi ý để HS nêu những hiểu biết của mình về chăm sóc cây cảnh :

- Có tốn công chăm sóc không ? (ít công chăm sóc)
- Cần chăm bón, tưới nước, tỉa cành như thế nào ? (chỉ cần tưới nước, định kì bón phân vi sinh, tỉa cành, lá sâu...).
- Giá cây cảnh có đắt không ? Nhà ít tiền có "chơi" cây cảnh được không ? (Cây cảnh bình dân tốn ít công chăm sóc, dễ sống, giá rẻ... mọi nhà đều có thể sử dụng được..).

GV nêu thêm : Những cây cảnh cao cấp, cây thế (Bonsai)... được uốn tỉa công phu, lâu năm, là những tác phẩm nghệ thuật tuyệt tác do bàn tay khéo léo của các nghệ nhân tạo ra có giá rất đắt, các gia đình bình thường không có điều kiện sử dụng và sử dụng cũng không phù hợp.

2.4. Hoạt động 3 - Tìm hiểu cách trang trí bằng hoa

2. HOA

a) **Các loại hoa dùng trong trang trí**

GV gợi ý để HS nêu tên những thể loại hoa dùng trong trang trí và tổng kết : có 3 loại : Hoa tươi - Hoa khô - Hoa giả.

* *Hoa tươi* : đa dạng, phong phú gồm các loại hoa được trồng trong nước, hoa đồng nội, hoa dại và hoa nhập ngoại.

GV gợi ý cho HS kể tên các loại hoa thông dụng ở địa phương, kể cả hoa dại, hoa đồng nội.

GV nên dùng tranh màu, bưu ảnh, ảnh chụp các loại hoa, hoa thật để giảng dạy. Hình 2.16 (SGK) chỉ là những gợi ý một số loại hoa thông dụng.

* Hoa khô

GV đưa HS xem mẫu hoa khô và giới thiệu :

Hoa khô là loại hoa được con người tạo lại từ một số hoa, lá, hoa cỏ dại, cành tươi, được làm khô bằng hóa chất hoặc sấy khô rồi nhuộm.

GV hỏi : Vì sao hoa khô ít được sử dụng tại Việt Nam ? (*Do kĩ thuật làm hoa khô phức tạp, công phu nên giá thành cao lại khó làm sạch bụi bẩn nên hoa khô chưa được sử dụng rộng rãi ở nước ta*).

GV nêu thêm : + Hoa khô cũng được cắm vào bình, lồng... như hoa giả để trang trí.

+ Nghề làm hoa khô đã được nâng lên thành nghệ thuật ở Nhật Bản. Ở nước ta cũng đã có những nghệ nhân làm hoa khô và cơ sở sản xuất hoa khô.

* Hoa giả

- Nguyên liệu : HS nêu các nguyên liệu làm hoa giả (vải, lụa, nilon, giấy mỏng, nhựa...).

- GV gợi ý để HS nêu những ưu điểm của việc sử dụng hoa giả trong trang trí và ghi tóm tắt ý kiến HS lên bảng :

+ Đẹp, bền, đa dạng... được sử dụng nhiều tại các gia đình, cơ quan... khắp thành thị và nông thôn.

+ Có những loại hoa khi bắn có thể giặt bằng xà phòng lại đẹp như mới.

GV nêu thêm : Do nhu cầu ngày càng cao, công nghệ sản xuất hoa giả hàng loạt ngày càng tinh xảo, hoàn thiện.

Ngoài hoa giả, người ta còn sản xuất cây cảnh giả rất đẹp và nhiều loại có thể trang trí thay thế hoa, cây cảnh thật.

b) Các vị trí trang trí bằng hoa

- GV hướng dẫn HS quan sát hình 2.18 (SGK) và gợi ý HS nêu những vị trí trang trí hoa trong nhà : treo tường, bàn ăn, tủ kệ sách, bàn làm việc, phòng ngủ, phòng khách, góc học tập... và mỗi vị trí, cần có dạng cắm thích hợp (SGK).

- GV hướng dẫn HS liên hệ thực tế ở gia đình mình :

+ Cắm hoa vào dịp nào ? (thường xuyên, dịp lễ, Tết...).

+ Đặt bình hoa ở đâu ? (bàn phòng khách, góc học tập...).

Nếu HS nói là nhà em không cắm hoa trang trí thì GV cần thuyết phục và động viên HS học và thử vận dụng sẽ thấy hứng thú.

2.5. Hoạt động 4 - Tổng kết bài - Dặn dò

- GV cho HS đọc phần "Ghi nhớ" ở SGK .
- Gợi ý trả lời câu hỏi cuối bài.

DÁP ÁN :

Câu 1 : SGK.

Câu 3 : Yêu cầu HS nêu được ưu điểm của loại hoa được chọn để trang trí
(Ví dụ : hoa giả bền, đẹp như hoa thật, có thể giặt được dễ dàng...).

- Nếu có thời gian GV gọi HS đọc mục "Có thể em chưa biết"
- Dặn dò HS chuẩn bị bài 13 - *Cắm hoa trang trí*
  - + Đọc trước bài 13.
  - + Sưu tầm các tranh ảnh mẫu cắm hoa, vật liệu và dụng cụ cắm hoa, tranh ảnh nghệ thuật cắm hoa v.v...